

Του **Δημήτρη Σταμούλη**

Προς άμεση κλιμάκωση αντεργατικής επίθεσης

Η αντεργατική τροπολογία που κατέθεσε ο υπουργός Εργασίας Γ. Βρούτσης μέσα στον Αύγουστο, με την οποία κατέργησε τόσο την ευθύνη αναθέτοντος εργολάβου και υπεργολάβου έναντι των εργαζομένων (άρθρο 9 ν.4554/2018) όσο και τον βάσιμο λόγο ως σωρευτικό κριτήριο για το έγκυρο της καταγγελίας της εργασιακής σχέσης εργαζόμενου (άρθρο 48 του ν.4611/2019), ήταν μια απλή πρόγευση του τι πρόκειται να επακολουθήσει εντός των επόμενων ημερών, όπως όλα δείχνουν, καθώς η κυβέρνηση προετοιμάζει εντατικά νέο αντεργατικό νομοσχέδιο-σκούπα ενάντια στα εργασιακά και συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων.

Τα γραμμάτια προς τον ΣΕΒ και τον κόσμο του κεφαλαίου η ΝΔ οφείλει άμεσα να τα εξοφλήσει και για αυτό επιχειρεί, υλοποιώντας το δόγμα «σοκ και δέος», να θέσει με επιθετικό τρόπο την ατζέντα των βιομηχάνων και των επιχειρηματιών. Η «ανάπτυξη», η «ανταγωνιστικότητα» και η «επιχειρηματικότητα» τους προϋποθέτουν την κατάργηση κάθε ψήγματος φιλεργατικής πολιτικής που έχει απομείνει.

Σύμφωνα με τις διαρροές στον Τύπο, ανάμεσα σε άλλα, η κυβέρνηση θα επιχειρήσει νέες αντιδραστικές αλλαγές στις κλαδικές συμβάσεις, θα δώσει βορά στο ιδιωτικό κεφάλαιο την επικουρική ασφάλιση, ενώ ιστορικού χαρακτήρα ανατροπές κυφορούνται στον εργατικό συνδικαλισμό -εάν περάσει- το σχέδιο που προβλέπει ηλεκτρονικό φακέλωμα των συνδικαλιστικών οργανώσεων, μέσα από την «καθιέρωση ηλεκτρονικής ψηφοφορίας εξ αποστάσεως, για την επιλογή των συνδικαλιστικών εκπροσώπων σε ένα σωματείο ή οργάνωση, αλλά και για την προκήρυξη απεργίας «για την ανεμπόδιστη καθολική συμμετοχή και άσκηση του σχετικού δικαιώματος». Το δεύτερο αυτό πακέτο αλλαγών στα μέτωπα του εργασιακού και του ασφαλιστικού, αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή, με τη μορφή διατάξεων, στο αναπτυξιακό σχέδιο νόμου τις επόμενες κιόλας ημέρες.

Ηλεκτρονικό φακέλωμα και χειραγώγηση της εργασίας

Η κυβέρνηση προετοιμάζει εντατικά νέες αντεργατικές νομοθετικές ρυθμίσεις ενάντια στα εργασιακά και συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων. Η «ανάπτυξη για όλους» του Μητσοτάκη προϋποθέτει καταστολή και ασφυκτικό έλεγχο σε κάθε ανεξάρτητη ταξική εργατική δράση και συλλογικότητα. Για αυτό θέλουν να επιβάλουν ηλεκτρονικό βρόγχο σε συνελεύσεις και απεργίες. Το μαχόμενο ταξικό κίνημα θα απαντήσει με τον αποφασιστικό τρόπο που αρμόζει!

Παρά το δήθεν ενδιαφέρον του υπουργού Εργασίας Γ. Βρούτση για την πάταξη της ελαστικής εργασίας και τις υποσχέσεις περί αυξήσεων στους μισθούς διά της... ανάπτυξης που υποσχόταν προεκλογικά ο Κ. Μητσοτάκης, μέλημα της νέας κυβέρνησης της ΝΔ είναι το σκληρό χτύπημα των συλλογικών συμβάσεων και η εγκαινίαση ενός νέου γύρου μειώσεων στους ήδη πετσοκομμένους άγρια μισθούς των εργαζομένων. Ειδικότερα, προβλέπεται διάταξη με την οποία θα εισάγεται η δυνατότητα εξαίρεσης από την υποχρεωτική εφαρμογή μιας κλαδικής σύμβασης, σε επιχειρήσεις που βρίσκονται ένα βήμα πριν το

λουκέτο. Στο όνομα του «προβλήματος βιωσιμότητας», βάσει των εισηγήσεων και των σεναρίων που εξετάζονται, θα δίνεται η ευκαιρία σε επιχειρήσεις που είναι υπερχρεωμένες ή σε διαδικασία αναδιάρθρωσης, να... παρεκκλίνουν της κλαδικής σύμβασης. Στο όνομα πάντα της... διατήρησης των θέσεων εργασίας (βλ. της κερδοφορίας ή των κερδών που έχει αποταμιεύσει σε κάποια οφσόρ ο κάθε επιτήδειος επιχειρηματίας), η εταιρεία θα μπορεί να μην πληρώνει με βάση όσα προβλέπονται στην εκάστοτε κλαδική σύμβαση αλλά πολύ χαμηλότερα, με κατώτερο όριο τα ψίχουλα της ισχύουσας εθνικής συλλογικής σύμβασης (650 μεικτά).

Το κυβερνητικό σχέδιο όμως δεν αρκείται μόνο στις «προβληματικές» ή προς πτώχευση εταιρείες. Πάει ένα βήμα παραπέρα, καθώς ρήτρα εξαίρεσης θα μπορεί να περιλαμβάνεται ως όρος στις κλαδικές συμβάσεις που συνυπογράφουν εργοδότες και εργαζόμενοι, και υπό άλλες προϋποθέσεις, όπως για παράδειγμα το ποσοστό ανεργίας. Συγκεκριμένα, θα προβλέπεται ως προϋπόθεση για την εξαίρεση, η ύπαρξη ποσοστού ανεργίας υψηλότερου από τον εθνικό μέσο όρο, στην περιφέρεια που δραστηριοποιούνται οι εν λόγω επιχειρήσεις. Ας δούμε όμως τι σημαίνει μια τέτοια δυνατότητα για το κεφάλαιο με βάση τα τελευταία στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την ανεργία. Το πανελλαδικό ποσοστό υπολογίζεται για τον Ιούνιο 2019 επισήμως σε 17%, ενώ σε τέσσερις περιφέρειες η ανεργία είναι υψηλότερη: Ήπειρος-Δυτ. Μακεδονία 19,3%, Μακεδονία-Θράκη 18,4%, Πελοπόννησος-Δυτ. Ελλάδα-Ιόνια Νησιά 17,8% και Θεσσαλία-Στερεά Ελλάδα 17,1%. Με βάση ένα τέτοιο κριτήριο οι εργοδότες στη... μισή Ελλάδα θα μπορούν να δίνουν μισθούς κατώτερους των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων που ισχύουν!

Άλλη μια εξαίρεση που μπορεί επίσης να προβλέπεται αφορά στις λεγόμενες νεοφυείς επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί από νέους έως 25 ετών, όπως επίσης και για τις επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας. Και οι δύο αυτές περιπτώσεις, όχι άδικα, θεωρούνται ως «θερμοκήπια» καλλιέργειας άγριων μορφών εργασιακής εκμετάλλευσης και μισθολογικής ένδειας, και εάν περάσουν τα προτεινόμενα μέτρα, αυτή η πραγματικότητα θα ενισχυθεί περαιτέρω.

Όλα αυτά βέβαια έρχονται να υπογραμμίσουν πόσο φρούδες ήταν οι ελπίδες που υποτίθεται καλλιέργησε η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία πέρσι τέτοια εποχή «πανηγύριζε» για τη «λήξη του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής» και την επαναφορά σε ισχύ της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης, που ορίζει ότι σε περίπτωση συρροής Κλαδικής Σύμβασης Εργασίας που έχει κηρυχθεί υποχρεωτική και Επιχειρησιακής ΣΣΕ, εφαρμόζεται πλέον η πιο ευνοϊκή για τον εργαζόμενο συλλογική σύμβαση εργασίας. Όπως επίσης και η δυνατότητα του υπουργού Εργασίας να επεκτείνει και να κηρύσσει γενικώς υποχρεωτικές τις κλαδικές ΣΣΕ. Ποιος δε θυμάται το.. χαρμόσυνο ύφος με το οποίο η Ε. Αχτσιόγλου ανακοίνωνε συνολικά καμιά δεκαριά νέες κλαδικές συμβάσεις, κυρίως σε επίπεδο νομών και περιορισμένων κλάδων εργασίας...

Μόλις 15 κλαδικές συμβάσεις είναι σε ισχύ και καλύπτουν ένα μικρό ποσοστό εργαζομένων στους κλάδους, αφού η πλειοψηφία εργάζεται με ελαστικές μορφές. Στην πλειοψηφία των κλάδων, η εργοδοσία αρνείται ακόμα και να συζητήσει για την υπογραφή κλαδικών συμβάσεων. Αλλά και η αύξηση κατά 11% στον κατώτερο μισθό από τον περασμένο Φλεβάρη, δεν άλλαξε ουσιαστικά την γενικά κατάσταση ένδειας στην εργατική τάξη. Αυτή η ονομαστική αύξηση μεταφράστηκε σε πραγματική αύξηση 0,6% (δηλαδή σχεδόν τίποτα) στον μέσο μεικτό μισθό στο σύνολο της απασχόλησης. Αρκεί δε να πούμε ότι ο μέσος μεικτός μισθός στη μερική απασχόληση, που αφορά πλέον έναν στους τρεις εργαζόμενους, είναι κάτω από 400 ευρώ, ενώ ο μέσος μισθός στο σύνολο της απασχόλησης παραμένει μειωμένος κατά 25% σε σχέση με το 2011!

Αξίζει να αναφερθούμε και σε ένα άλλο μέτρο που η ΝΔ το παρουσιάζει φιλεργατικό. Τη διάταξη που θα προβλέπει την αύξηση κατά 10% του κόστους υπερεργασίας όσων απασχολούνται με καθεστώς μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης, στο όνομα της δήθεν καταπολέμησης της υποδηλωμένης εργασίας. Η προσαύξηση του κόστους για τον εργοδότη είναι τραγικά μικρότερη από αυτήν που προβλέπεται για τους εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση. Συγκεκριμένα, η νόμιμη υπερωρία αμείβεται με προσαύξηση 40% για

εργασία από 46η (πενθήμερο) και 49η (εξαήμερο) έως 120 ώρες ετησίως νόμιμης υπερωρίας, ενώ η υπέρβαση των 120 ωρών νόμιμης υπερωρίας ετησίως αμειβεται με προσαύξηση 60% στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο. Ενώ η κατ' εξαίρεση υπερωρία (μη νόμιμη), για κάθε ώρα αποζημιώνεται με προσαύξηση 80%! Άλλη μια φιλεργατικά απάτη από την νέα κυβέρνηση, που ουσιαστικά αβαντάρει την υπερωρία στη μερική απασχόληση, αφού την καθιστά πολύ φθηνότερη.

Οι μεγάλες ανατροπές στο ζήτημα των κλαδικών συμβάσεων έρχονται να «κουμπώσουν» και με την απόπειρα της κυβέρνησης να χειραγωγήσει και να καταστείλει κάθε ανεξάρτητη αγωνιστική και απεργιακή κίνηση αντίστασης στη βάση των πρωτοβάθμιων σωματείων με το αντισυνδικαλιστικό έκτρωμα που φέρεται έτοιμη να καταθέσει στη βουλή. Επιδιώκουν να καθιερώσουν ηλεκτρονική ψηφοφορία στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τη διεξαγωγή απεργίας, στο όνομα δήθεν της «ανεμπόδιστης και καθολικής συμμετοχής των εργαζόμενων στην άσκηση του δικαιώματός τους».

Μετά τα εργοδοτικά ελεγχόμενα σωματεία που έχουν ξεφυτρώσει σε διάφορους κλάδους (π.χ. σούπερ μάρκετ κ.α.), όπου χιλιάδες εργαζόμενοι «φαίνονται» μόνο σε καταλόγους ψηφισάντων και σε καμιά άλλη ζωντανή διαδικασία του σωματείου, πλέον κυβέρνηση και κεφάλαιο επιδιώκουν να καθιερώσουν και τις ψηφοφορίες «φαστ-τρακ» μέσω... ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Πιστεύουν ότι έτσι θα ξεμπερδέψουν μια για πάντα από ενοχλητικές και δυνάμει επικίνδυνες εργατικές αντιστάσεις και απεργίες. Μάλιστα με τον ίδιο τρόπο θέλουν να επιβάλουν ψηφοφορία και για τα συνδικαλιστικά όργανα επιδιώκοντας ασφυκτικό έλεγχο ακόμα και στα ΔΣ των σωματείων. Φυσικά μια τέτοια διαδικασία «ψηφοφορίας» θα είναι πολύ πιο εύκολα διαβλητή για τους επιτήδειους, κάνοντας ένα παραπέρα βήμα στη χειραγώγηση των συνδικάτων από εργοδοτικούς και κρατικούς μηχανισμούς. Αν σήμερα βγαίνουν μαργαριτάρια για το πότε, πώς και ποιοι ψηφίζουν σε πολλά σωματεία-σφραγίδες, μπορεί κανείς να φανταστεί τι έχουν να δουν τα μάτια μας όταν αρχίσουν οι ψηφοφορίες με... λίστες email!

Απαραίτητη προϋπόθεση για όλο αυτό το σχέδιο είναι η δημιουργία «ηλεκτρονικού μητρώου» για συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων (και εργοδοτών για... ξεκάρφωμα), με τον ακριβή αριθμό των συμμετεχόντων σε αυτές. Πρόκειται ουσιαστικά για φακέλωμα των συνδικαλισμένων στα χέρια του κράτους που πολύ εύκολα θα μπορεί να «αξιοποιηθεί» από εργοδότες προς αποφυγήν... ανεπιθύμητων εργατών και συνδικαλιστών στις επιχειρήσεις τους!

Τζογάροντας τις συντάξεις

Οι εισφορές για τις επικουρικές θα δίνονται βορά στους ιδιώτες

Η κυβέρνηση της ΝΔ, ακολουθώντας την μνημονιακή πεπατημένη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και του νόμου Κατρούγκαλου, στοχεύει να απαλλαγεί οριστικά το δημόσιο και από την τυπική εξασφάλιση της χορήγησης επικουρικής σύνταξης, προσφέροντας τις εισφορές σε ιδιώτες. Αυτοί θα κερδοσκοπούν τζογάροντας τα χρήματα των εργαζομένων και επειδή θα είναι «ελεύθερη» η επιλογή, θα θεωρείται ευθύνη των εργαζομένων εάν στο τέλος πάρουν πετσοκομμένη σύνταξη ή και... τίποτα!

Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση της ΝΔ ήδη συγκρότησε επιτροπή για την «επεξεργασία και διατύπωση του μηχανισμού μετάβασης σε ένα νέο σύστημα κεφαλαιοποιητικής επικουρικής ασφάλισης», όπου «εξέχουσα» θέση έχουν οι εκπρόσωποι ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών, όμοιοι δηλαδή εκείνων που οδήγησαν στο φιάσκο της Ασπίς Πρόνοια.

Η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι για όσους θα ασφαρίζονται από 1/1/2021 και μετά, θα υπάρχει η “ελεύθερη επιλογή” της δημόσιας ή ιδιωτικής ασφάλισης, ευελπιστώντας ότι οι νέοι ασφαλισμένοι θα επιλέξουν μαζικά την ιδιωτική και αδιαφορώντας για τι θα γίνουν εκατομμύρια συνταξιούχοι, όταν θα σταματήσει η είσπραξη των εισφορών και δεν θα υπάρχουν πλέον έσοδα στη δημόσια επικουρική ασφάλιση.

Όπως καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι στα ασφαλιστικά ταμεία, τα πρόσφατα παραδείγματα των

Επαγγελματικών Επικουρικών Ταμείων είναι αμείλικτα για όσους ονειρεύονται ότι μπορούν να παίξουν με αυτά. Π.χ. το ΛΕΠΕΤΕ (επικούριση εργαζομένων Εθνικής Τράπεζας) σταμάτησε να καταβάλει συντάξεις από 1/1/2018, όταν η τράπεζα αποφάσισε να μην ξαναπληρώσει τις εισφορές της, ενώ τα τέσσερα επικουρικά επαγγελματικά ταμεία που ιδρύθηκαν το 2013 (με υποχρεωτική ασφάλιση) δείχνουν τι περιμένει ασφαλισμένους και συνταξιούχους: Τεράστια μείωση συντάξεων που σε ορισμένα ταμεία (π.χ. Φαρμακοϋπαλλήλων -ΤΕΑΥΦΕ) θα συνεχίζεται για πολλά χρόνια.

Κάτω τα χέρια από τη ζωή και δράση των σωματείων

Η κυβέρνηση και το κεφάλαιο βάζουν ξανά στο στόχαστρο τα πρωτοβάθμια σωματεία και την απεργία με την προώθηση των απεργιοκτόνων ρυθμίσεων, που βρίσκονται στα σκαριά. Φιλοδοξία τους είναι να βάλουν την ταφόπλακα σε κάθε δυνατότητα χειραφετημένης και ανεξάρτητης συλλογικής εργατικής δράσης, καθώς εκτιμούν ότι η εφαρμογή του νέου γύρου άγριας λεηλασίας του λαού και της νεολαίας θα δημιουργήσει νέα ρήγματα και πιθανές εξεγέρσεις κόντρα στην κοινωνική ενσωμάτωση και υποταγή που επιδιώκουν.

Κυβέρνηση και κεφάλαιο θέλουν να δώσουν ένα στρατηγικό χτύπημα στο εργατικό κίνημα, αποδυναμώνοντας τα πρωτοβάθμια σωματεία, καθώς γνωρίζουν καλά πως έχουν μαζί τους στο αστικό στρατόπεδο τη ΓΣΕΕ και τον καθεστωτικό συνδικαλισμό. Ωστόσο η προσπάθειά τους δεν θα είναι «περίπατος» όπως νομίζουν.

Ήδη πρωτοβάθμια σωματεία και συλλογικότητες αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες ενημέρωσης και δράσης αντιτείνοντας απέναντι στην αφασία και τις «επαφές με κοινωνικούς εταίρους» και κυβέρνηση στις οποίες επιδίδεται η ΓΣΕΕ και Σία, τον ανυποχώρητο ταξικό αγώνα για την αποτροπή και την ανατροπή των κυβερνητικών και εργοδοτικών σχεδίων.

Η πρωτοβουλία πρωτοβάθμιων σωματείων για το συντονισμό καλεί σωματεία, ομοσπονδίες, και Εργατικά Κέντρα να απαντήσουν με απεργία ενάντια στην ψήφιση των μέτρων, ανεξάρτητα από τι θα πράξουν οι συμβιβασμένες ηγεσίες σε ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Ζητούμενο για κάθε ταξική αγωνιστική δύναμη σε αυτή την κρίσιμη φάση είναι να στηρίξει τον αναγκαίο απεργιακό σχεδιασμό μέσα από ένα μαχητικό, αγωνιστικό συντονισμό της εργατικής βάσης με λογική κλιμάκωσης, σύγκρουσης και ανατροπής, που θα μπορεί να εμπνέει και θα συσπειρώνει πλατιά τους εργαζόμενους.

Δημοσιεύτηκε στο ΠΡΙΝ στις 8 Σεπτέμβρη 2019